

Nobel Kimya Ödüllü Prof. Dr. Aziz Sancar: "En Önemli Faktör Çok Çalışmak"

Nobel kimya ödülü sahibi Prof. Dr. Aziz Sancar, Türkiye'deki okul ve kurum gezilerine devam ediyor.

Nobel kimya ödülü sahibi Prof. Dr. Aziz Sancar, Türkiye'deki okul ve kurum gezilerine devam ediyor. Eşi Gwen Sancar ile Üsküdar'daki Bilfen İlköğretim Okulu'nun konuğu olan Sancar'a öğrenciler yoğun ilgi gösterdi. Okul gezisi sırasında öğrencilere büyük DNA modeli üzerinden bilgi veren Aziz Sancar, öğrencilerin gerçekleştirdikleri deneyleri de izleyerek, gezi sonrası konferans salonunda öğrencilerin sorularını yanıtladı. Prof. Dr. Sancar'ın sorulara verdiği cevaplardan satır başları şöyle:

SİGARA İÇMEYİN

DNA onarımı iki yönden önemli. Biri kanseri önlemek bakımından, öteki de kanser tedavisinde. Cilt kanserine güneş ışınları neden oluyor. O bakımından korunmak lazım. Cilt kanseri çok tehlikeli değil. Ondan daha önemli konu akciğer kanseri; kanser ölümlerinin yüzde 30'una sebep oluyor. Onu önlemek çok kolay. Sigara içmeyin. Ben bunu televizyonda söyledim. Sonra öğrendim ki Cumhurbaşkanımız bu konuda uyarılarda bulunuyormuş. Sonra bana "Cumhurbaşkanı'ndan emir mi aldın?" dediler. Kardeş ne Cumhurbaşkanı, ben bunu 1982'den beri söylüyorum. Türkiye ziyaretlerimde de basına söylemişim, kimse dinlemiyordu. Şimdi Nobel aldık diye dinliyorlar.

HANGİ SAATLERDE GÜNEŞLENİLMELİ ARAŞTIRIYORUZ

Fareler üzerinde bir çalışma yaptık. Biyolojik saatin DNA onarımını kontrol ettiğini keşfettik. DNA onarımının farelerde sabah düşük akşam saatlerinde yüksek olduğunu bulduk. Bunun kansere etkisi ne diye araştırdık. Bir kısım fareyi sabah saat 5'te ultraviyole ışınlarına maruz bıraktık, bir kısmına da akşam saat 17.00'de ultraviyole verdik. 7 hafta sonra sabah radyasyona maruz kalan farelerde kanser oranı diğer gruba göre 5 kat daha yüksekti. Dolayısıyla fareler için sabah güneşi iyi değil, daha çok kansere sebep olur. Biliyorsunuz fareler gece, insanlar gündüz aktiftir. O bakımdan bu insanlara tatbik edemeyiz. Farenin fizyolojisi bizim tam tersimiz. İnsanda bunun tersini bekliyoruz. Ama beklemek başka, ispat etmek başka. Üzerinde 3-4 yıldır çalışıyoruz. İnsanı alıp kanser deneyi yapamazsınız. O yüzden bunu ispatlamış değiliz. Çalışmalarımız devam ediyor. Bunu çözdükten sonra insanlar şu saatlerde güneşlensin, şu saatlerde güneşten sakınsın diyebiliriz.

ÖĞRENCİLERE: DENEY YAPIN

Bana gelen Türk öğrenciler çok zeki ama elleri yatkın değil. Çünkü küçük yaşta deney yapmamışlar. Japonya'dan gelenlerin elleri çok yatkın. Onlar erken yaşta deney yapmaya başlıyorlar. ABD'ye ilk gittiğimde deney yapmakta çok zorluk çektim. Eliniz ne kadar yatkın olursa olsun ben yüksek zekaya inanmıyorum, ortalama herkesin zekası aynı. En önemli faktör çok çalışmak.

ABD'deyken en çok Ankara simidini özledim. İstanbul simidi de güzel ama en çok Ankara simidini özledim. Bir açıklamamda en güzel incir İzmir'de demiştim. Aydın Ticaret Odası bana mektup yazdı. AB'den patentli diye. Başım belaya girdi. Dünyanın en güzel inciri Aydın'da.